

Jakelun mukaan

Luontoselvitysten lajitiedon avoin tallentaminen

Ajantasainen ja alueellisesti kattava luontotieto on merkittävä apu luonnon monimuotoisuuden suojelemisessa. Kunnat ja kaupungit tuottavat maankäytön suunnittelun ja erilaisten selvitysten yhteydessä merkittävän osan kaikesta uudesta luontotiedosta. Kattava ja helposti hyödynnettävä luontotieto auttaa luonnon monimuotoisuuden suojelun lisäksi maankäytön suunnittelussa ja helpottaa myös uusien luontotietoa kartuttavien selvitysten tilaamista, kohdentamista ja tekemistä.

Kaakkois-Suomen ELY-keskus esittää, että kunnat ja kaupungit liittäisivät jatkossa kaikkiin tilaamiinsa luonto- ja lajist selvityksiin sopimusehdon, jonka mukaan selvityksessä kerätty lajitieto tulee tallentaa avoimeen tietokantaan.

Avoimessa tietokannassa lajitieto säilyy tallessa ja on kaikkien sitä tarvitsevien käytössä riippumatta tiedon tuottajasta. Tieto on tällöin myös helpoiten käytettävissä tulevien selvitysten lähtöaineistona ja historiatietona sekä mahdollistaa tiedon hyödyntämisen tieteelliseen tutkimukseen. Edellyttämällä lajitiedon avointa tallennusta kunnat ja kaupungit kasvattaisivat entisestään merkitystään luonnon monimuotoisuuden suojelussa sekä tukisivat osaltaan luontotiedon tehokasta ja kaikkia hyödyttävää käyttöä.

Lajitietokannat

Suomen Lajitietokeskuksen *Laji.fi -palvelu* ([Suomen Lajitietokeskus](#)) on helppokäyttöinen ja luotettava lajitietokanta. Tietojen tallentaminen Laji.fi -palveluun on helppoa ja tietokanta huolehtii automaattisesti salattavien lajitietojen karkeistuksesta. Kunnilla ja kaupungeilla on mahdollisuus käyttää Laji.fi -palvelun viranomaisportaalia, joka sisältää avointa puolta yksityiskohdallaisemmat lajihavaintotiedot.

30.9.2022

Toinen vaihtoehto kuntien ja kaupunkien tuottaman lajitiedon tallentamiseen on Metsähallituksen ylläpitämä *LajiGIS-tietokanta*, josta tiedot siirtyvät tarkasteltavaksi myös Laji.fi -palveluun. LajiGIS-tietokantaan kunnat tai yksityisen toimijat eivät voi tallentaa lajitietoa suoraan, mutta tietokantaan tallentaminen onnistuu täyttämällä lajitiedot tätä varten tehtyyn Excel-taulukkoon (liitteenä) ja toimittamalla tiedosto ELY-keskukselle.

Uusi opas luontoselvitysten tekijöille, tilaajille ja viranomaisille

Luonto- ja lajist selvitysten tilaamiseen ja kohdentamiseen on julkaistu viime vuonna uusi opas. Käytännönläheinen Suomen ympäristökeskuksen julkaisu *Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijällä, tilaajalle ja viranomaiselle* (Mäkelä, K. & Salo, P. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 47/2021) on ladattavissa Suomen ympäristökeskuksen verkkopalvelusta: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-5445-4>.

Opas antaa ohjeita alueiden käyttöön liittyvissä hankkeissa ja suunnitelmissa tehtävien luontoselvitysten tilaamiseen ja laatimiseen sekä yleisesti luontovaikutusten arviointiin. Opas tähtää siihen, että kaikessa suunnittelussa osataan varata luonnonarvojen selvittämiseen riittävästi resursseja, jotka kohdennetaan luonnon monimuotoisuuden turvaamisen kannalta parhaalla mahdollisella tavalla. Tilaajanäkökulma on oppaassa keskeisessä osassa.

Luontokato ei pysähdy itsestään

Kunnilla ja kaupungeilla on konkreettinen mahdollisuus hidastaa luonnon monimuotoisuuden vähenemistä useilla eri tavoilla. Sinänsä pieni, mutta merkittä teko on huolehtia kerätyn luontotiedon avoimesta saatavuudesta ja käytettävyydestä. Yhdessä jaettu ja mahdollisimman laajasti hyödynnetty luontotieto on sekä luonnon että meidän kaikkien etu.

Lisätietoja

Lisätietoa lajitiedon avoimesta tallentamisesta antaa Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa biologi Pyy Mäkelä (pyry.makela@ely-keskus.fi tai puh. 0295 029 121).

30.9.2022

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt biologi Pyry Mäkelä ja ratkaissut alueidenkäyttöpäällikkö Pertti Pertola.

Liitteet	Lajitiedon tallennuslomake LajiGIS-tietokantaan (Lajihavaintojen tallennuslomake.xlsx)
Jakelu	Haminan kaupunki Imatran kaupunki Kotkan kaupunki Kouvolan kaupunki Lappeenrannan kaupunki Lemin kunta Luumäen kunta Miehikkälän kunta Parikkalan kunta Pyhtään kunta Rautjärven kunta Ruokolahden kunta Savitaipaleen kunta Taipalsaaren kunta Virolahden kunta
Tiedoksi	Etelä-Karjalan liitto Kymenlaakson liitto Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue, Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue/ Vesistöt-yksikkö ja Yhdyskunnat ja luonto -yksikkö

Tämä asiakirja KASELY/1679/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KASELY/1679/2022 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Perttola Pertti 30.09.2022 09:58

Esittelijä Mäkelä Pyry 30.09.2022 09:58